

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Høringsvar Nordland fylkeskommune - Høring av forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgt naturtype

Fylkestinget i Nordland har i sitt møte den 13. juni 2022 behandlet FT-sak 99/2022 - Høring – Forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgt naturtype.

Følgende ble vedtatt:

1. Nordland fylkesting ber om et bedre kunnskapsgrunnlag for naturtypene. Dette fordrer en satsning på marine grunnkart, areal- og naturregnskap og annen type kartlegging for å kunne fortsette utviklingen langs kysten av Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at staten tar kostnaden for å utarbeide kunnskapsgrunnlaget for disse naturtypene.
3. Nordland fylkesting anbefaler at Klima- og miljødepartementet synliggjør konsekvenser og omfang for ulike deler av næringslivet i forbindelse med en innlemming av naturtypene korallrev og typisk høgmyr i forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Det vises til vedlagt saksfremlegg for saken i sin helhet.

Med vennlig hilsen
Jan Georg Gulstad
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

Høring - Forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgte naturtyper -
FT 099-2022

DokID

523774

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
165/2022	Fylkesrådet	24.05.2022
099/2022	Fylkestinget	13.06.2022
	Komite for næring	13.06.2022

Høring - Forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgte naturtyper

Sammendrag

Nordland fylkesting viser til høring fra Klima- og miljødepartementet om korallrev og typisk høgmyr som utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven. Nordland fylkesting vurderer det som positivt at naturtypene korallrev og typisk høgmyr blir utvalgte naturtyper.

Dersom naturtypene korallrev og typisk høgmyr blir utvalgte naturtyper er det viktig at kunnskapsgrunnlaget kommer på plass med god kartlegging for å gjøre det mulig å fortsette med utvikling av blant annet næring og infrastruktur. Nordland fylkesting ber derfor om at arbeidet med marine grunnkart, natur- og arealregnskap og annen type kartlegging fortsetter.

Bakgrunn

Saken gjelder en høring fra Klima- og miljødepartementet om forslag om endring i forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven slik at naturtypene korallrev og typisk høgmyr vedtas som utvalgte naturtyper (UN). Høringsfrist er satt til 7. juli 2022.

Utvalgt naturtype

En utvalgt naturtype vil vektes tyngre i avveininger mot andre samfunnshensyn, enn hensynet til natur normalt vektes. Ved utøving av aktsomhetsplikten skal det tas særskilt hensyn til forekomster av utvalgte naturtyper for å unngå forringelse av naturtypens utbredelse og forekomstenes økologiske tilstand, og det er meldeplikt for noen typer tiltak. Ordningen innebærer ikke fredning av den enkelte forekomsten. Utvelgelsen vil innebære at naturtypene skal prioriteres sterkere ved Miljødirektoratets fordeling av tilskudd for å ivareta utvalgte naturtyper. Det er fra før av kun åtte utvalgte naturtyper i forskriften.

Korallrev som naturtype

Korallrev er et spesielt økosystem på havbunnen, som er dannet av kalkskjeletter fra samfunnsbyggende koralldyr. I Norge er dette kaldtvannskoraller. Disse er mest vanlig mellom 200 - 500 meters dyp hvor de lever uten lystilgang og i lave temperaturer (6-8°C). Ca. 30% av alle kjente forekomster i verden med korallrev som har kaldtvannskorallen *Lophelia perthusa* er å finne i Norske havområder. Det kan se ut som at denne trives godt i norske havområder. Korallrev har et rikt dyreliv. Deres viktigste funksjon er som habitat for andre organismer. I Nordland er naturtypen registrert i hele 13 kommuner. Det er spesielt kommunene Bø og Øksnes som har store forekomster av naturtypene i sine havområder. Naturtypen korallrev har status *nær truet* (NT) i Norsk rødliste for naturtyper 2018.

Kartlink til Miljødirektoratets kart for naturtypen korallrev: [Høring for utvalgte naturtyper 2021 \(arcgis.com\)](#)

Typisk høgmyr som naturtype

Typisk høgmyr er myr der torva danner en markert forhøyning og der det øverste torvlaget kun får tilført næring fra nedbør. I god utforming har typisk høgmyr ei mer eller mindre åpen myrflate, en kant med kantskog og en kant med frodigere vegetasjon som får tilførsel av mineralrikt grunnvann fra sidene. Utbredelse og økologiske forhold på myrer i Nord-Norge er dårlig kjent. For Nordland er det registrert typisk høgmyr i kommunene Fauske - Fuosko, Grane og Vefsn. Arealomfanget av typisk høgmyr i Nordland er hittil oppgitt til å være 5,7 km², men det kan komme flere registreringer i fremtiden.

Naturtypen er blant de viktigste for opptak og langsiktig lagring av karbon. Regulering av vannkvalitet er potensielt viktig. Naturtypen er også viktig da den ofte står igjen som "øyer" av natur i et landskap som ellers er preget av inngrep og menneskelig aktivitet. Dette kan gi grunnlag for at dyreliv (som fugl og annen fauna) som ellers ville ha forsvunnet fra et område har et leveområde. Rødlistede arter som er knyttet til naturtypen er torvflik (VU), vipe (CR) og storspove (EN). Naturtypen typisk høgmyr har status som *sterkt truet* (NT) i Norsk rødliste for naturtyper 2018.

Kartlink til Miljødirektoratets kart for naturtypen typisk høgmyr: [Høring for utvalgte naturtyper 2021 \(arcgis.com\)](#)

Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget om korallrev er begrenset. Det er først i de seinere årene man har blitt oppmerksom på de rike forekomstene av korallrev i norske farvann. Etter havforskningsinstituttet sitt tokt i Nordland i 2021 og gjennom pålagte kartlegginger er man blitt mer klar over at koraller og svamper er vanligere enn det man tidligere trodde.

Det pågår et arbeid med heldekkende kartlegging av typisk høgmyr i Norge. Arbeidet har kommet langt. Store deler av utbredelsesområdet regnes som ferdig kartlagt.

Tidligere saker om høring for utvalgte naturtyper

Det har tidligere vært flere saker som har omhandlet endring av forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. De forrige naturtypene som ble lagt til i forskriften hadde små forekomster i Nordland fylke og det ble vurdert at endringen

ville ha liten betydning. Endringen som kommer nå vil kunne ha en større betydning for både tiltakshavere og forvaltning.

Problemstilling

Saken gjelder høring fra Klima- og miljødepartementet om forslag om endring i forskrift om utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven slik at naturtypene korallrev og typisk høgmyr vedtas som utvalgte naturtyper (UN).

Om det blir en endring i forskriften slik at de to naturtypene blir utvalgte naturtyper vil dette gi en bedre beskyttelse for naturtypene og et større fokus på kartlegging av disse. Endringen i forskriften vil samtidig kunne føre til at forvaltningen (kommunene, statsforvalteren og fylkeskommunen) må legge større vekt på naturtypene i sin saksbehandling. Dette vil kunne medføre større krav til utforming og dokumentasjon for søknader.

Konsekvensen dersom de to naturtypene ikke tas inn i forskriften kan være at det ikke vil bli det samme fokuset på å ivareta naturtypene og kartlegging av disse.

Det er manglende kartlegging for korallrev. De kjente forekomstene av korallrev er i stor grad et stykke ut i havet, men det kan i tillegg være betydelige mengder korallrev nært kysten og i fjorder som vil kunne ha konsekvenser for utbygging, akvakultur og andre type tiltak/utbygginger.

Drøfting

Korallrev

Siden 1999 har kjente korallrev vært beskyttet etter havressursloven mot skade fra bunnslpende fiskeredskap. Fiskeriaktiviteten som foregår til havs er pålagt å utvise hensyn til kjente forekomster av korallrev. I noen av områdene er også fiske med garn, line og teine forbudt. Flere rev har blitt valgt ut for å sikre et representativt vern av korallrevområder i norske havområder. Korallforekomster inngår i flere av de foreslåtte marine verneområdene som nå er i prosess. Kunnskapsgrunnlaget for bestandene av korallrev som ligger langs kysten og i fjordene i Nordland er begrenset. Først i de senere år har man blitt oppmerksom på de rike forekomstene av korallrev, og korallrevs betydning som oppvekstområde for fisk og annen sjømat.

Hvis korallrev blir en utvalgt naturtype kan dette føre til større krav til kartlegging og utredning av naturtyper i havet. Dette kan medføre større kostnader for tiltakshavere som akvakulturnæringen. Det er fortsatt et begrenset kunnskapsgrunnlag som gjør at det vil komme et behov for å få bedre kartlagt hvor det finnes korallrev. Det er allerede kommet strengere krav til søknader fra Statsforvalteren i Nordland delvis på grunn av korallrevene.

Arealforvaltningen i kommunene, med kommunens arealplan med områder for akvakultur, reguleringsplaner og andre planer for næringsvirksomhet er viktig for sikring av viktig mangfold og naturtyper. Korallrev som utvalgt naturtype vil være førende for hvordan denne naturtypen skal hensyntas i arealplanleggingen, jf. naturmangfoldloven § 53, fjerde ledd. Avgjørelsene som tas i arealplanleggingen vil være avgjørende for alle sektorer uansett om de har egne virkemidler tilgjengelig på

samme måte som innenfor akvakulturforvaltningen eller ikke.

Tiltak mot påvirkning fra bunnslevende fiskeriredskap kjente korallrev er allerede innført i havressursloven. Statsforvalteren har allerede satt høyere krav til søknader om akvakulturtillatelse uavhengig av om korallrev blir en utvalgt naturtype. Marine grunnkart annen type kartlegging kan bli viktige verktøy i fremtiden for å kunne ha en bedre oversikt over hvor det er eller kan være korallrev.

Typisk høgmyr

Utvelgning av typisk høgmyr som utvalgt naturtype vil innebære at naturtypen skal tillegges større vekt ved vurderinger etter plan- og bygningsloven. Det vil dermed bli en høyere terskel for å tillate utbyggingstiltak på typisk høgmyr enn tilfellet er i dag. En utvelgelse vil også tydeliggjøre for kommuner som vurderer å gi tillatelse til nydyrking av myr, at terskelen for dette vil være særlig høy når det kan påvirke forekomster av typisk høgmyr.

Betydningen av å ta vare på typisk høgmyr er viktig for klima med tanke på lagring av karbon. Myr har i tillegg egenskaper for regulering av vannkvalitet og kan være viktig som flomdemper. Typisk høgmyr er viktig da den er viktig leveområde for flere rødlistede arter.

I Nordland er flere av forekomstene som er registrert som typisk høgmyr nært Fauske og Mosjøen. Noen av disse vil kunne ha en betydning for arealplanlegging og tiltak i fremtiden. Det vil også kunne gi konsekvenser for næringsutvikling og fremtidig infrastruktur. I en del tilfeller kan en unngå å berøre forekomster av naturtypen gjennom god planlegging og lokalisering av for eksempel utbygging.

Konsekvensen av at typisk høgmyr blir utvalgt naturtype er blant annet at dette kan gjøre det mer krevende for bygging av veier og utvikling av næring. For planlegging av nye arealer med næring kan utvalgte naturtyper ha en betydning for vurdering av plassering.

Medvirkning

Det er vurdert at saken ikke er av en slik karakter at involvering av medvirkningsrådene har vært nødvendig. At naturtypene korallrev og typisk høgmyr skal bli utvalgte naturtyper vil i liten grad medføre konsekvenser for medvirkningsrådenes interessefelt.

Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet er opptatt av å ta vare på biologisk mangfold. Før korallrev og typisk høgmyr blir utvalgte naturtyper er det behov for større grad av kartlegging. Naturtypene har viktige funksjoner som leveområder for flere arter på rødlisten. Typisk høgmyr er viktig med tanke på lagring av karbon og kan være med å bidra til flomdemping.

Denne saken bidrar til å oppfylle FNs bærekraftsmål ved at man får et nytt virkemiddel for naturtypene korallrev og typisk høgmyr som utvalgte naturtyper. Denne saken er viktig for følgende bærekraftsmål 13 – stoppe klimaendringene, 14 –

livet i havet og 15 – livet på land.

I arealpolitiske retningslinjer i fylkesplanen for Nordland er det lagt vekt på at viktige naturområder forvaltes slik at områdenes kvalitet ikke forringes. Naturmangfoldet bør være kartlagt som grunnlag for kommunal planlegging. Forvaltning skal også sikre et godt vannmiljø i kystvann gjennom helhetlig arealplanlegging. Det er videre lagt vekt på at arealplanleggingen for kystsonen skal sikre at akvakulturnæringen får tilstrekkelige og tilfredsstillende arealer til en bærekraftig produksjon.

Fylkesrådet mener at økte krav til kunnskap og utredninger må følges opp med økt fokus på kartlegging av naturtyper både på land og i sjø. Fylkesrådet mener denne kartleggingen også må synliggjøre konsekvenser og omfang for ulike deler av næringslivet. For å kunne ta vare på naturtypene må det være bedre oversikt over hvor disse er. For å unngå at endringen i forskriften fører til unødig høye kostnader og lange prosesser bør man se på løsninger for å få best mulig kunnskapsgrunnlag slik at naturen kan bli tatt godt vare på. Fylkesrådet mener staten bør tar kostanden for å utarbeide kunnskapsgrunnlaget for disse naturtypene. Marine grunnkart vil være et godt verktøy for å få denne oversikten. Fylkesrådet ber derfor om at arbeidet med marine grunnkart, areal- og naturregnskap og annen kartlegging fortsetter.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og andre brukerinteresser er beskrevet tidligere i denne saken.

Andre konsekvenser

Sakens konsekvenser for miljø og klima fremgår av saksfremlegget. Det er vurdert at saken ikke er relevant for likestilling, folkehelse, universell utforming, bygningsmessige forhold, eller samfunnsansvar ved anskaffelser.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkesting ber om et bedre kunnskapsgrunnlag for naturtypene. Dette fordrer en satsning på marine grunnkart, areal- og naturregnskap og annen type kartlegging for å kunne fortsette utviklingen langs kysten av Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at staten tar kostnaden for å utarbeide kunnskapsgrunnlaget for disse naturtypene.
3. Nordland fylkesting anbefaler at Klima- og miljødepartementet synliggjør konsekvenser og omfang for ulike deler av næringslivet i forbindelse med en innlemming av naturtypene korallrev og typisk høgmyr i forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Bodø den 24.05.2022

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Christian Torset
fylkesråd for kultur, klima og miljø
sign

24.05.2022 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

13.06.2022 Fylkestinget

Næringskomiteens innstilling ble lagt frem av saksordfører Andreas Vestvann Johnsen, Arbeiderpartiet:

1. Nordland fylkesting ber om et bedre kunnskapsgrunnlag for naturtypene. Dette fordrer en satsning på marine grunnkart, areal- og naturregnskap og annen type kartlegging for å kunne fortsette utviklingen langs kysten av Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at staten tar kostnaden for å utarbeide kunnskapsgrunnlaget for disse naturtypene.
3. Nordland fylkesting anbefaler at Klima- og miljødepartementet synligjør konsekvenser og omfang for ulike deler av næringslivet i forbindelse med en innlemming av naturtypene korallrev og typisk høgmyr i forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Miljøpartiet De Grønnes forslag ble lagt fram av Thomas Johansen, Miljøpartiet De Grønne:

Alternativt punkt 1:

Nordland fylkesting stiller seg positiv til en innlemming av naturtypene korallrev og typisk høgmyr i forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. Dette fordrer også en satsing på marine grunnkart, areal- og naturregnskap.

Alternativt punkt 3:

Nordland fylkesting legger opp til at vi i 2030 har et mer bærekraftig Nordland, og anbefaler at Klima- og miljødepartementet i arbeidet med innlemmelse av utvalgte naturtyper legger til grunn et krav om bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir

grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden.

Votering i plenum

Miljøpartiet De Grønne alternative forslag til punkt 1 opp mot næringskomiteens innstilling punkt 1 fikk 5 stemmer (3, Rødt, 1 Miljøpartiet De Grønne, 1 Venstre) og falt.

Næringskomiteens innstilling punkt 2 vedtatt mot 1 stemme (1 Senterpartiet - Berit Hundåla)

Miljøpartiet De Grønne alternative forslag til punkt 3 opp mot næringskomiteens innstilling punkt 3 fikk 6 stemmer (3, Rødt, 1 Miljøpartiet De Grønne, 1 Venstre, 1 Sosialistisk Venstreparti - Kurt Atle Hansen) og falt.

Permisjoner

Simon Johnsen, Arbeiderpartiet

Sandra Tønne, Arbeiderpartiet

Kassandra Petsa, Fremskrittspartiet

Håkon Møller, Miljøpartiet De Grønne

FT 099/2022

Vedtak

1. Nordland fylkesting ber om et bedre kunnskapsgrunnlag for naturtypene. Dette fordrer en satsning på marine grunnkart, areal- og naturregnskap og annen type kartlegging for å kunne fortsette utviklingen langs kysten av Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at staten tar kostnaden for å utarbeide kunnskapsgrunnlaget for disse naturtypene.
3. Nordland fylkesting anbefaler at Klima- og miljødepartementet synligjør konsekvenser og omfang for ulike deler av næringslivet i forbindelse med en innlemming av naturtypene korallrev og typisk høgmyr i forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Vedlegg

Tittel	DokID
Høring av forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgt naturtype - høringsfrist 07.07.222	453609
Vedlegg 1 - Høringsnotat	454050
Vedlegg 2 - Forslag om korallrev som utvalgt naturtype	462629
Vedlegg 3 - Forslag om typisk høgmyr som utvalgt naturtype	462630

Vedlegg 4 - Utkast til endringsforskrift for utvalgt naturtype	462631
Vedlegg 5 - Liste over berørte kommuner	462632
Vedlegg 6 - Beslutningsgrunnlag korallrev	462633
Vedlegg 7 - Beslutningsgrunnlag sentrisk høgmyr	462634
Tilleggsopplysninger - Vedlegg 7 – Beslutningsgrunnlag for sentrisk høgmyr.	478378